

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

22 червня 2015 року

м. Київ

№ 401

Про затвердження Змін до Інструкції з бухгалтерського обліку кредитних, вкладних (депозитних) операцій та формування і використання резервів під кредитні ризики в банках України

Відповідно до статей 7, 41 та 56 Закону України “Про Національний банк України” та статті 68 Закону України “Про банки і банківську діяльність” Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Зміни до Інструкції з бухгалтерського обліку кредитних, вкладних (депозитних) операцій та формування і використання резервів під кредитні ризики в банках України, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 27 грудня 2007 року № 481, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 22 січня 2008 року за № 48/14739 (зі змінами), що додаються.

2. Департаменту бухгалтерського обліку (Лукаsevич Б. В.) довести зміст цієї постанови до відома територіальних управлінь Національного банку України та банків України для використання в роботі.

3. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Рашкована В. Л.

4. Постанова набирає чинності з 01 грудня 2015 року.

Голова

В. О. Гонтарева

Інд. 60-09

Зміни до Інструкції
з бухгалтерського обліку кредитних, вкладних (депозитних)
операцій та формування і використання резервів під кредитні ризики в
банках України

1. У главі 1 розділу I:

1) в абзаці третьому пункту 1.3 слова “а також зменшена на величину визнаного зменшення корисності фінансового активу” замінити словами “а для фінансового активу – зменшена на величину визнаного зменшення його корисності”;

2) абзац перший пункту 1.9 доповнити реченням такого змісту: “Різниця між справедливою вартістю фінансового активу або фінансового зобов’язання та вартістю договору за операціями з акціонерами банку відображається в капіталі за рахунками 5 класу та включається частинами до нерозподіленого прибутку (збитку) протягом періоду його утримання або під часу вибуття фінансового інструменту”;

3) пункт 1.10 викласти в такій редакції:

“1.10. Банк здійснює аналіз доказів, що свідчать про зменшення корисності фінансового активу [наданих кредитів, розміщених вкладів (депозитів)] або групи фінансових активів, на кожен дату балансу в порядку, визначеному цією Інструкцією та власними методиками і процедурами, розробленими відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності.

Банк визнає зменшення корисності, якщо є свідчення зменшення корисності фінансового активу або групи фінансових активів унаслідок однієї або кількох подій, що відбулися після первісного визнання і впливають на величину та/або строки попередньо оцінених майбутніх грошових потоків від використання фінансового активу або групи фінансових активів”;

4) у пункті 1.14 слова “фінансового активу” замінити словами “фінансового активу, за яким не визнано зменшення корисності”;

5) доповнити главу після пункту 1.14 новим пунктом 1.15 такого змісту:

“1.15. Банк відображає в бухгалтерському обліку суттєві зміни умов договору за фінансовим активом (зміну сум та строку платежів, валюти, процентної ставки, рівня забезпечення) як погашення первісного фінансового активу та визнання нового за справедливою вартістю.

Будь-які витрати або винагороди, пов'язані з погашенням первісного фінансового активу та визнання нового відображаються як інші операційні доходи або витрати від зміни умов договору”.

У зв'язку з цим пункти 1.15 – 1.35 уважати відповідно пунктами 1.16 – 1.36;

б) у пункті 1.33 слова “здійснює нарахування процентного доходу за фінансовими активами, за якими визнано зменшення корисності” замінити словами “визнає процентний дохід за фінансовими активами, за якими визнано зменшення корисності”;

7) доповнити главу новим пунктом такого змісту:

“1.37. Банк на дату припинення визнання (продаж, прощення або відступлення прав вимоги) фінансових активів, за якими визнано зменшення корисності, здійснює нарахування процентного доходу, амортизацію дисконту/премії, оцінку на зменшення корисності та в разі необхідності коригує суму резерву”.

2. У розділі II:

1) у главі 2:

у пункті 2.3:

абзац сьомий викласти в такій редакції:

“Рахунок для обліку витрат від наданих кредитів, розміщених вкладів (депозитів) за ставкою, яка нижча, ніж ринкова, рахунок для обліку результату коригування за операціями з акціонерами – на різницю між вартістю за кредитним договором та справедливою вартістю кредиту”;

в абзаці дев'ятому слова “на різницю між номінальною вартістю кредиту, зазначеною в договорі, та справедливою вартістю” замінити словами “на різницю між вартістю за кредитним договором та справедливою вартістю кредиту”;

у пункті 2.4:

в абзаці сьомому слова “та номінальною вартістю, зазначеною в договорі” замінити словами “вартістю за кредитним договором”;

абзац дев'ятий викласти в такій редакції:

“Рахунок для обліку доходу від наданих кредитів, розміщених вкладів (депозитів) за ставкою, яка вища, ніж ринкова, рахунок для обліку результату коригування за операціями з акціонерами – на різницю між справедливою вартістю кредиту та вартістю за кредитним договором”;

абзац третій пункту 2.8 виключити.

2) у главі 5:

у пункті 5.5:

в абзаці сьомому слова “на різницю між номінальною вартістю отриманого кредиту та його справедливою вартістю” замінити словами “на різницю між вартістю за кредитним договором та справедливою вартістю кредиту”;

абзац дев’ятий викласти в такій редакції:

“Рахунок для обліку доходу від отриманих кредитів, залучених вкладів (депозитів) за ставкою, яка нижча, ніж ринкова, рахунок для обліку результату коригування за операціями з акціонерами – на різницю між вартістю за кредитним договором та справедливою вартістю кредиту”;

у пункті 5.6:

абзац сьомий викласти в такій редакції:

“Рахунок для обліку витрат від отриманих кредитів, залучених вкладів (депозитів) за ставкою, яка вища, ніж ринкова, рахунок для обліку результату коригування за операціями з акціонерами – на різницю між справедливою вартістю кредиту та вартістю за кредитним договором”;

в абзаці дев’ятому слова “на різницю між справедливою вартістю отриманого кредиту та його номінальною вартістю” замінити словами “на різницю між справедливою вартістю кредиту та вартістю за кредитним договором”;

3. У розділі V:

1) у главі 2:

у пункті 2.3:

в абзаці сьомому слова “на різницю між номінальною вартістю залученого вкладу (депозиту) та його справедливою вартістю” замінити словами “на різницю між вартістю за договором вкладу (депозиту) та справедливою вартістю вкладу (депозиту)”;

абзац дев’ятий викласти в такій редакції:

“Рахунок для обліку доходу від отриманих кредитів, залучених вкладів (депозитів) за ставкою, яка нижча, ніж ринкова, рахунок для обліку результату коригування за операціями з акціонерами – на різницю між вартістю за договором вкладу (депозиту) та справедливою вартістю вкладу (депозиту)”;

у пункті 2.5:

абзац сьомий викласти в такій редакції:

“Рахунок для обліку витрат від отриманих кредитів, залучених вкладів (депозитів) за ставкою, яка вища, ніж ринкова, рахунок для обліку результату коригування за операціями з акціонерами – на різницю між справедливою вартістю вкладу (депозиту) та вартістю за договором вкладу (депозиту)”;

в абзаці дев’ятому слова “на різницю між справедливою вартістю залученого вкладу (депозиту) та його номінальною вартістю” замінити словами

“на різницю між справедливою вартістю вкладу (депозиту) та вартістю за договором вкладу (депозиту)”;

2) у главі 3:

у пункті 3.3:

абзац сьомий викласти в такій редакції:

“Рахунок для обліку витрат від наданих кредитів, розміщених вкладів (депозитів) за ставкою, яка нижча, ніж ринкова, рахунок для обліку результату коригування за операціями з акціонерами – на різницю між вартістю за договором вкладу (депозиту) та справедливою вартістю вкладу (депозиту)”;

в абзаці дев'ятому слова “на різницю між номінальною вартістю розміщеного вкладу (депозиту) та його справедливою вартістю” замінити словами “на різницю між вартістю за договором вкладу (депозиту) та справедливою вартістю вкладу (депозиту)”;

у пункті 3.5:

в абзаці сьомому слова “на різницю між справедливою вартістю розміщеного вкладу (депозиту) та його номінальною вартістю” замінити словами “на різницю між справедливою вартістю вкладу (депозиту) та вартістю за договором вкладу (депозиту)”;

абзац дев'ятий викласти в такій редакції:

“Рахунок для обліку доходу від наданих кредитів, розміщених вкладів (депозитів) за ставкою, яка вища, ніж ринкова, рахунок для обліку результату коригування за операціями з акціонерами – на різницю між справедливою вартістю вкладу (депозиту) та вартістю за договором вкладу (депозиту)”;

3) абзаци восьмий та дев'ятий пункту 5.3 глави 5 замінити новим абзацом такого змісту:

“Рахунок для обліку інших операційних доходів – на різницю між нарахованими та сплаченими процентами за зниженою ставкою”.

4. У розділі VII:

1) у четвертому абзаці пункту 1.3 глави 1 слова “розробленим згідно із законодавством України, у тому числі нормативно-правовими актами Національного банку України щодо оцінки ризиків з метою формування і використання резервів за фінансовими активами” замінити словами “розробленим відповідно до вимог міжнародних стандартів фінансової звітності”;

2) у главі 2:

у пункті 2.1:

у першому абзаці після слова “безнадійної” доповнити словами “та прощення”, після слова “резерву” доповнити словами “за критеріями, передбаченими внутрішньобанківським положенням”;

після п'ятого абзацу доповнити пункт новими абзацами шостим – сьомим такого змісту:

“Дебет/Кредит

Рахунки для обліку неамортизованого дисконту за наданими кредитами/рахунки для обліку неамортизованої премії за наданими кредитами”.

У зв'язку з цим абзаци шостий – десятий уважати відповідно восьмим – дванадцятим;

абзац перший пункту 2.4 викласти в такій редакції:

“2.4. Банк відображає в бухгалтерському обліку припинення визнання (продаж або відступлення прав вимоги) кредитів, за якими визнано зменшення корисності, такими бухгалтерськими проводками”;

десятий та одинадцятий абзаци пункту 2.4 виключити.

5. У додатку до Інструкції:

1) у колонці третій пунктів 22, 24, 25, 27, 31 – 34 у характеристиці рахунків літеру “А” замінити літерами “АП”;

2) у колонці третій пункту 26 у характеристиці рахунків 1218 А “Нараховані доходи за строковими вкладками (депозитами) у Національному банку України”, 1508 А “Нараховані доходи за коштами на вимогу в інших банках” та 1518 А “Нараховані доходи за строковими вкладками (депозитами), що розміщені в інших банках” літеру “А” замінити літерами “АП”;

3) у колонці третій пункту 28 у характеристиці рахунків літеру “П” замінити на літери “АП” та доповнити колонку після рахунку 1628 АП “Нараховані витрати за кредитами, що отримані від інших банків” рахунком 2618 АП “Нараховані витрати за строковими коштами суб'єктів господарювання”;

4) у колонці третій пунктів 29 та 30 у характеристиці рахунків літеру “П” замінити літерами “АП”;

5) доповнити колонки першу – третю після пункту 49 новими пунктами 50 – 52 такого змісту:

1	2	3
50	Рахунок для обліку неамортизованої премії за кредитами, що надані за операціями репо суб'єктам господарювання	2015 А “Неамортизована премія за кредитами, що надані за операціями репо суб'єктам господарювання”
51	Рахунок для обліку неамортизованої премії	2025 А “Неамортизована премія за кредитами, що надані за врахованими

	за кредитами, що надані за врахованими векселями суб'єктам господарювання	векселями суб'єктам господарювання”
52	Рахунок для обліку неамортизованої премії за вимогами, що придбані за операціями факторингу із суб'єктами господарювання	2025 А “Неамортизована премія за вимогами, що придбані за операціями факторингу із суб'єктами господарювання”

У зв'язку з цим пункти 50 – 101 уважати відповідно пунктами 53 – 104;

б) доповнити колонки першу – третю після пункту 62 новим пунктом 63 такого змісту:

1	2	3
63	Рахунок для обліку результату коригування за операціями з акціонерами	5105 АП “Результати коригування вартості фінансових інструментів під час первісного визнання”

У зв'язку з цим пункти 63 – 104 уважати відповідно пунктами 64 – 105.

Головний бухгалтер –
директор Департаменту
бухгалтерського обліку

Б. В. Лукасевич

ПОГОДЖЕНО
Заступник Голови
Національного банку України
_____ В. Л. Рашкован
(підпис)
“ ” _____ 2015 року
(дата)